

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jaroslava Škopka a soudců JUDr. Veroniky Burianové a JUDr. Ondřeje Szalonnáse ve věci

žalobce: T. N. T.
zastoupen Mgr. Petrem Václavkem, advokátem
sídlem Opletalova 25, 110 00 Praha

proti
žalované: Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců
sídlem nám. Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 15. 2. 2021, č. j. MV-195818-4/SO-2020,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Napadené rozhodnutí

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení shora uvedeného rozhodnutí žalované,

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

kterým bylo podle ust. § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*správní řád*“), zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „*ministerstvo*“), ze dne 23. 10. 2020, č. j. OAM-40263-32/DP-2019 (dále jen „*prvoinstanční rozhodnutí*“), a toto bylo potvrzeno. Výrokem I prvoinstančního rozhodnutí byla podle ust. § 44a odst. 3 s odkazem na ust. § 35 odst. 3 s odkazem na ust. § 37 odst. 2 písm. g) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o pobytu cizinců*“), zamítnuta žalobcova žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání – OSVČ, neboť žalobce neplnil v době platnosti povolení k dlouhodobému pobytu účel, pro který mu byl pobyt povolen, a výrokem II prvoinstančního rozhodnutí byla podle ust. § 44a odst. 3 s odkazem na ust. § 35 odst. 3 s odkazem na ust. § 37 odst. 2 písm. a) s odkazem na ust. § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců zamítnuta žalobcova žádost, neboť byla zjištěna jiná závažná překážka pobytu cizince na území.

II.

Žaloba a její doplnění

2. Žalobce svou žalobu odůvodnil čtyřmi okruhy žalobních námitek.
3. V **prvním okruhu žalobních námitek** žalobce vytkl správním orgánům nedostatečně zjištěný skutkový stav ve vztahu k závěru o výkonu závislé práce žalobcem. Žalobce měl za to, že dokazováním bylo jednoznačně zjištěno, že podnikal na základě smluv o dílo nebo smlouvy o sdružení. Závěr o závislé práci žalobce učiněný na základě jediného výsledku žalobce dne 23. 6. 2020, který byl tlumočen z vietnamštiny a proveden bez přítomnosti právního zástupce a po položení sugestivních otázek v situaci, kdy žalobce nemá znalosti českého právního systému ani českého jazyka, nemůže podle žalobce obstát. Pokud na základě výsledku žalobce správní orgány pojalý podezření, že nepodniká, měly ho vyzvat k prokázání plnění účelu povoleného pobytu nebo jinak doplnit dokazování ze své vlastní iniciativy. Žalobce se dovolával správní praxe žalované a svého legitimního očekávání s odkazem na rozhodnutí žalované ze dne 29. 6. 2016, č. j. MV-76243-6/SO-2016. Dále žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 2. 2014, č. j. 6 Ads 46/2013-35, a rozsudek zdejšího soudu ze dne 28. 11. 2014, č. j. 30 A 18/2014-80, a uzavřel, že výsledkem nebylo bez důvodných pochybností prokázáno naplnění znaků závislé práce vykonávané žalobcem.
4. V **druhém okruhu žalobních námitek** žalobce uvedl, že správní orgány nebyly oprávněny učinit si samostatně úsudek v otázce, zda došlo na jeho straně k výkonu závislé, a tedy nelegální práce, dle ust. § 57 odst. 1 písm. c) správního řádu. Otázka výkonu nelegální práce je otázkou spáchání přestupku ve smyslu ust. § 139 odst. 1 písm. c) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, k jehož projednání je totiž příslušný Státní úřad inspekce práce nebo oblastní inspektoráty práce. Žalobce podnikal na základě smluv o dílo, na něž odkázal při svém výsledku, a jeho činnost vykazovala znak samostatnosti a byla žalobcem vykonávána na vlastní odpovědnost. Ke své činnosti žalobce uvedl následující: Předmět smlouvy o dílo byl určen spíše obecně, aby umožňoval pružně reagovat na potřeby koncového zákazníka. Na počátku dne se na žalobce obrátil na zástupce objednatele a společnou dohodou určili množství subdodávky, které je třeba daný den zhotovit. Žalobce pracoval samostatně a ve vztahu k objednatelům nikdy nevystupoval ve vztahu podřízenosti.

Provedl-li žalobce dílo vadně, odpovídal za to osobně a cena za vadný kus mu nebyla vyplacena. Při procesu výroby postupoval žalobce dle svého odborného uvážení a dle objednávky, ze strany objednatele mu v tomto směru nebyly udělovány další pokyny, pouze byla ke konci dne při převzetí díla zkontrolována objednatel kvalita provedeného díla a jeho množství. Nelze zaměňovat vztah podřízenosti a nadřízenosti ve smyslu zákoníku práce s nerovností smluvního vztahu mezi objednatel a zhotovitelem založenou na obchodní síle objednatele. Žalobci nebyla ze strany objednatele určována docházka, žalobce podle svého uvážení pracoval nepravidelně, zástupce objednatele o své nepřítomnosti pouze telefonicky informoval den předem v zájmu zachování dobrých obchodních vztahů. Ze strany objednatele nedocházelo k určování dovolené, kdy způsob vystavování faktur odpovídal postavení žalobce jakožto subdodavatele - faktury připravoval objednatel až při zohlednění fakturace koncovému zákazníkovi. Pronájem nástrojů od objednatele na základě řádně uzavřené smlouvy o nájmu části nemovitosti a nájmu věcí movitých je legitimním způsobem obchodní spolupráce. Žalobce podniká jako výrobce potravinářských výrobků a ke své podnikatelské činnosti potřebuje využívat určitý dílenský prostor a nákladné nářadí. Používané nástroje žalobci nebyly autoritativně určovány, ale byly určeny nájemní smlouvou, v níž měly smluvní strany rovné postavení a na jejímž základě žalobce platil nájemné. Základní a méně nákladné pomůcky, jako např. pracovní oděv, ochranné sklo a helmu, žalobce vlastnil. Prostor, ve kterém vykonával žalobce svoji podnikatelskou činnost, mu nebyl jednostranně určován, ale byl žalobcem pronajat. Skutečnost, že od žalobce ke konci dne zástupce objednatele zkontroloval kvalitu zhotovených výrobků a dílo přebíral, nedokládá výkon závislé práce – je naprosto běžné, že dílo je před převzetím zadavatelem zkontrolováno a teprve na základě převzetí je zhotoviteli vyplacena odměna za dílo. Čtecí karta nesloužila primárně jako evidence docházky, ale jako prostředek k pohybu po areálu.

5. **Ve třetím okruhu žalobních námitek** žalobce namítl, že výkon závislé, resp. nelegální práce nezakládá sám o sobě jinou závažnou překážku pobytu cizince na území ve smyslu ust. § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců. Rozhodnutí správního orgánu I. stupně mělo být zrušeno také pro jeho nepřezkoumatelnost, neboť se správní orgán I. stupně dostatečně nevypořádal s otázkou závažnosti potenciálního výkonu nelegální práce žalobcem. Žalobce odkázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2019, č. j. 4 Azs 95/2019 – 36, rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 26. 3. 2020, č. j. 50 A 69/2019 – 44, a rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 26. 6. 2013, č. j. 9 A 66/2010-50. Správní orgány měly za prokázaný výkon nelegální práce pouze v období od začátku roku 2018 až do 20. 5. 2020, kdy přitom žalobce pobývá na území již přes 12 let a od svého příjezdu do ČR vždy podnikal. Fakticky tedy doba tvrzeného trvání výkonu nelegální práce nebyla správními orgány vůbec vzata v potaz a správní orgány tak chybně podřadily jakýkoliv výkon nelegální práce bez ohledu na jeho závažnost pod neurčitý právní pojem jiná závažná překážka pobytu cizince na území.
6. **Ve čtvrtém okruhu žalobních námitek** žalobce uvedl, že jednak správní orgány nezjistily možné dopady napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce a dále se dostatečně přezkoumatelně nevypořádaly s otázkou přiměřenosti dopadů napadeného rozhodnutí ve smyslu ust. § 174a zákona o pobytu cizinců, protože nezvážily ani minimálně všechny v tomto zákonném ustanovení uvedené hlediska. Správní orgány se zabývaly pouze otázkou existence rodinných vztahů žalobce, nikoli již reálnými dopady napadeného rozhodnutí do jeho rodinného a

soukromého života. Žalobce na území ČR žije již 12 let a jeho vazby v zemi původu velmi utrpěly v důsledku dlouhého odloučení od jeho blízkých a absence osobního kontaktu s nimi. Správní orgány měly kromě délky pobytu přihlídnout také ke stupni ekonomické integrace žalobce na území, kdy tento na území podniká již 12 let, čímž materiálně zabezpečuje nejen sebe, ale své rodinné příslušníky ve Vietnamu, tudíž napadené rozhodnutí negativně zasáhne ekonomicky celou rodinu. Na území má žalobce pevné sociální vazby, od 20. 5. 2020 podniká v oboru hostinské činnosti na základě smlouvy o sdružení s dvěma partnery v bistro na adrese T. ve S. R. Pokud by žalobce musel opustit území, utrpěl by újmu v oblasti svého rodinného, ekonomického a sociálního života, kdy své ekonomické a sociální vazby žalobce navrhoval prokázat výsledkem svých současných obchodních partnerů. Správní orgány podle žalobce konečně v rozporu s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2016, č. j. 1 Azs 81/2016-33, nevymezily zájmy žalobce a zájmy veřejné a tyto nepoměřily.

7. Žalobce uvedl v doplnění žaloby ze dne 18. 3. 2021, podaném ve lhůtě pro podání žaloby dle ust. § 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, že jeho dcera T. T. T. N., nar. X., žije v Německu a studuje na Frankfurtské univerzitě aplikované vědy, tudíž je nutno ji považovat za nezaopatřené dítě, které je finančně plně závislé na příjmech žalobce z podnikání.
8. Žalobce žádal, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

III.

Vyjádření žalované k žalobě

9. Žalovaná ve vyjádření k žalobě uvedla, že z výpovědi žalobce vyplynulo, že se v průběhu předchozího povoleného pobytu nevěnoval podnikání, nýbrž výkonu závislé činnosti spočívající v pomocné práci v bistrech v Karlových Varech a Kladně a v obsluze herny v Karlových Varech bez povolení k zaměstnání. Žalovaná s odkazem na odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedla, že žalobní body vypořádala v napadeném rozhodnutí jako odvolací námitky.
10. Žalovaná navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV.

Vyjádření účastníků při jednání

11. Při jednání účastníci setrvali na svých dosavadních procesních stanoviscích.

V.

Posouzení věci soudem

12. V souladu s ust. § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.

VI.

Rozhodnutí soudu

13. Žaloba je nedůvodná.
14. Ust. § 44a odst. 3 ve spojení s ust. § 35 odst. 3 a ust. § 37 odst. 2 písm. g) zákona o

- pobytu cizinců ve znění ke dni 16. 12. 2019 stanoví, že dobu platnosti povolení k dlouhodobému pobytu nelze prodloužit, pokud cizinec neplnil v době platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území účel, pro který mu bylo povolení uděleno; to neplatí, pokud cizinec prokáže, že se jednalo o neplnění účelu ze závažných důvodů po přechodnou dobu.
15. Ust. § 44a odst. 3 ve spojení s ust. § 35 odst. 3 a ust. § 37 odst. 2 písm. a) a ust. § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců ve znění ke dni 16. 12. 2019 stanoví, že dobu platnosti povolení k dlouhodobému pobytu nelze prodloužit, pokud je zjištěna jiná závažná překážka pobytu cizince na území.
 16. Podle ust. § 37 odst. 2 ve spojení s ust. § 174a odst. 1, 3 zákona o pobytu cizinců lze povolení k dlouhodobému pobytu neprodloužit pouze za podmínky, že důsledky tohoto rozhodnutí budou přiměřené důvodu pro zrušení platnosti víza s přihlédnutím zejména k dopadům tohoto rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince. Při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.
 17. Podle § 420 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, je podnikatelem ten, kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku.
 18. Podle ust. § 2 zákona č. 455/1991 Sb., živnostenský zákon, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „živnostenský zákon“) je živností soustavná činnost provozovaná samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených tímto zákonem.
 19. Ust. § 2 odst. 1 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákoník práce“) stanoví, že závislou prací je práce, která je vykonávána ve vztahu nadřízenosti zaměstnavatele a podřízenosti zaměstnance, jménem zaměstnavatele, podle pokynů zaměstnavatele a zaměstnanec ji pro zaměstnavatele vykonává osobně.
 20. Nelegální prací se rozumí podle § 5 písm. e) bodu 2 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zaměstnanosti“) práce vykonávaná cizincem v rozporu s vydaným povolením k zaměstnání nebo bez tohoto povolení, je-li podle tohoto zákona vyžadováno.
 21. Z obsahu správního spisu vyplynuly následující skutečnosti.
 22. Dne 16. 12. 2019 podal žalobce žádost o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání jako osoba samostatně výdělečně činná. Podle informačního systému cizinců žalobce podnikal na území od 15. 10. 2007, kdy naposled mu bylo prodlouženo povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání od 12. 2. 2018 do 11. 2. 2020.

23. Při výsledku 23. 6. 2020 žalobce v přítomnosti tlumočníka vypověděl toto: Do roku 2017 podnikal sám ve stánku v tržnici v Kraslicích. Od začátku roku 2018 do konce března 2019 dělal pomocnou sílu v restauracích a bistrech v Karlových Varech. Od dubna do srpna 2019 pracoval v Pandě v K. Od září 2019 do 20. 5. 2020 pracoval jako obsluha v herně na adrese S., K. V. Od 20. 5. 2020 podniká v bistru na adrese T. ve S. R., kde má podíl 20%. Žalobce svou práci v bistrech od počátku roku 2018 popsal tak, že pracoval na základě domluvy brigádně několik hodin denně podle toho, jak z bistra zavolali, že potřebují výpomoc – byl pomocnou silou v kuchyni, udělal vše, co majitel chtěl, třeba krájel nějaké množství masa nebo zeleniny nebo uklízel. Placen byl po provedení práce, u úklidu podle času, a to dvakrát měsíčně, vždy 15. a 30. den – na žalobce dohlížel provozní bistra, který vždy zapisoval odpracované hodiny, a majitel mu vyplatil proti potvrzení 18 až 20 tisíc korun, jak to počítal majitel, nevěděl. Vše potřebné pro práci v kuchyni a na úklid mu poskytlo bistro. Pro práci v bistrech měl žalobce uzavřenou dohodu na brigádu, za odvedenou práci odpovídal hlavně žalobce sám. Pokud jde o práci v bistru Panda v K., fungovalo to tam stejně jako v bistrech v Karlových Varech, měl tam mezi 20 a 25 tisíci korun měsíčně. Pokud jde o hernu, provozní herny mu vždy zavolal, když ho potřebovali, pak zapsal, kolik hodin tam byl, a na konci měsíce dostal proti potvrzení podle toho zaplacen. Kolik měl žalobce za hodinu práci, již nevěděl. Žalobce obsluhoval automaty, čistil je, uklízel, prodával nápoje – tržbu předával provoznímu. Vše, co k práci potřeboval, mu poskytl provozní herny. Neměl přímého šéfa, ale provozní mu na začátku pracovní doby určil, co měl v herně uklidit, udělat a po skončení práce od žalobce provozní hernu převzal. K práci v bistru ve Staré Roli žalobce uvedl, že tam mají podíly, práci mu tam nikdo neurčuje, ale dělá ji podle potřeby, všichni dělají všechno a mají společnou kasu. Uvedl, že má podíl 25%, jaké mají podíly zbývající dva partneři, nevěděl. Žalobce uvedl, že zde mají uzavřenou smlouvu o sdružení – zaplatí výdaje a vzniklý zisk si rozdělí a pořizují o tom zápis. Zatím žalobce obdržel jen zálohu 5 000 Kč. Daňová přiznání za roky 2018 a 2019 žalobce zpracoval známý známého na základě potvrzení provozních bistrech o převzetí výplaty a brigádní smlouvy. V roce 2018 a 2019 nebyl žalobce bez výpadku příjmů, byl sice dvakrát ročně ve Vietnamu, ale jenom na 10 dnů. V ČR žalobce podle svého vyjádření nemá žádné příbuzné ani blízké osoby, rodiče již zemřeli, sourozenci s rodinami a manželka s dcerou žijí ve Vietnamu. Manželka je v domácnosti, dospělá dcera studuje a bude se vdávat. Manželka požádala o pobyt v ČR, dcera zde žít nechce. Obě mají svůj příjem z brigád a žalobce jim občas také něco pošle. Žalobce je zdravý a v ČR nevlastní žádný majetek.
24. Ze sdělení Úřadu práce ČR, generálního ředitelství, ze dne 31. 8. 2020, č. j. UPCR-2020/87858-20001003/1, vyplynulo, že žalobce nedisponuje povolením k zaměstnání.
25. Následně převzal právní zastoupení žalobce jeho stávající právní zástupce, nahlédl do správního spisu a vyjádřil se k podkladům pro vydání rozhodnutí, kde uvedl následující. Žalobce vyzval správní orgán, aby ho vyzval k odstranění vad žádosti, pokud uvažuje o zamítnutí žádosti. Žalobce odkázal na placení daní a odvodů, své živnostenské oprávnění a smlouvu o dílo. Za jediný dokument, který by mohl působit zmatečně, žalobce označil protokol o svém výsledku, avšak zdůraznil, že při výsledku uvedl, že v bistrech pracoval na základě smluv o dílo samostatně bez pokynů objednatele, nikoli ve vztahu podřízenosti, na svou vlastní odpovědnost a cena za vadné služby mu nebyla vyplacena – žalobce navrhl provedení výsledku bývalých obchodních partnerů za účelem prokázání, že žalobce vykonával činnost na vlastní účet a

odpovědnost na základě živnostenského oprávnění a smluv o dílo soustavně za účelem zisku. V době od 20. 5. 2020 vykonává žalobce práci v bistro na základě smlouvy o sdružení – žalobce navrhl provedení výsledku současných obchodních partnerů za účelem prokázání, že s nimi podniká na základě smlouvy o sdružení. Žalobce popřel, že by vykonával závislou práci, kdy jeho výpověď ji neprokazuje. Dále žalobce ve vztahu k přiměřenosti rozhodnutí poukázal na svůj pobyt na území od roku 2008 a (neurčené) rozsáhlé sociální a ekonomické zázemí.

26. Poté vydalo ministerstvo prvoinstanční rozhodnutí následujícího obsahu. Na str. 3 ministerstvo vyložilo s odkazem na ust. § 2 živnostenského zákona, co se rozumí živností a její jednotlivé pojmové znaky (soustavnost, samostatnost, činnost v režimu živnostenského zákona pod vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, účel dosažení zisku), a dále s odkazem na ust. § 2 odst. 1 zákoníku práce co se rozumí závislou prací. Na str. 3 a 4 ministerstvo konstatovalo, že výpověď žalobce vyhodnotil tak, že jeho výdělečná činnost v bistrech v Karlových Varech a Kladně a herně v Karlových Varech je závislou prací mimo pracovněprávní vztah – zaměstnavatelé žalobci přidělovali konkrétní práci, činnost žalobce byla vykonávána ve vztahu nadřízenosti a podřízenosti, dle pokynů zaměstnavatelů a na základě osobního výkonu, žalobce používal vybavení poskytnuté bistro a hernou, krájel maso a zeleninu, které patřilo bistro, či obsluhoval automaty ve vlastnictví herny, prodával její nápoje, či uklízel za pomoci potřeb poskytnutými bistro a hernou, vystupoval jménem zaměstnavatele, pracoval vždy pouze v jedné bistro či herně a dostával za to jednou měsíčně určitou částku (či dvakrát, když byla zaplacená záloha), odvozenou od počtu odpracovaných hodin nebo množství nakrájeného masa a zeleniny, zaznamenávaných pro účely zaměstnavatele, tedy způsobem určeným zaměstnavatelem. Práci vykonával za odměnu, dlouhodobě, na pracovištích bister a herny – jinou výdělečnou činnost nevykonával. Prvoinstanční orgán zdůraznil, že činnost žalobce nelze považovat za podnikání, protože v jeho činnosti absentuje znak samostatnosti, neboť nerozhodoval o všech organizačních a technických podmínkách výkonu dané činnosti – sám si zakázky nevyhledával a byl závislý na určení činnosti provozními. Na str. 5 prvoinstančního rozhodnutí ministerstvo shrnulo, že žalobce takto vykonával závislou činnost od začátku roku 2018 do května 2020, tudíž po celou dobu posledního povoleného pobytu.
27. V prvoinstančním rozhodnutí (str. 5) ministerstvo vyložilo ust. § 37 odst. 2 písm. g) zákona o pobytu cizinců tak, že postačuje, pokud cizinec neplnil v době platnosti dosavadního povolení k dlouhodobému pobytu jeho účel a není rozhodné, zda v době, kdy správní orgán jeho žádost posuzuje, již účel plní nebo stále ne. Tento důvod pro zamítnutí žádosti je vyloučen jen tehdy, pokud cizinec prokáže, že účel nebyl plněn pouze po přechodnou dobu a ze závažných důvodů. Přechodnost doby neplnění účelu je tedy vždy nezbytné posuzovat ve vztahu k důvodu neplnění účelu, a ve vztahu ke konkrétnímu účelu pobytu. Žalobce však neplnil účel pobytu (podnikání) nikoli po přechodnou dobu, ale po celou dobu posledního povoleného pobytu, kdy namísto toho vykonával závislou činnost. Žádné závažné důvody k neplnění účelu pobytu neexistovaly, ani on sám žádné důvody, pro které by nemohl podnikat, neuvedl. Přitom je *nezbytné, aby účel pobytu byl naplňován fakticky, nikoli jen formálně*.
28. Na str. 6, 7 a 8 prvoinstančního rozhodnutí ministerstvo uvedlo s odkazem na ust. § 2 odst. 1, 2 a ust. § 3 zákoníku práce a ust. § 5 písm. e) zákona o zaměstnanosti, že činnost žalobce od začátku roku 2018 do května 2020 byl závislou prací vykonávanou

mimo pracovněprávní vztah a bez povolení k zaměstnání, tudíž nelegální práci. Pojmem *jiná závažná překážka pobytu cizince na území*, který je uveden v ust. § 56 odst. 1 písm. j)

zákona o pobytu cizinců je skutečnost, která je odlišná od ostatních konkrétněji vymezených

důvodů pro neudělení dlouhodobého víza uvedených v ustanovení ust. § 56 odst. 1 písm. a) až i) a k) a v odst. 2 zákona o pobytu cizinců, avšak která je obdobně stejně závažná. Jinou závažnou překážku pobytu cizince na území je jednání cizince, které spočívá

v porušování právních předpisů České republiky nebo v jejich obcházení, a které zákon o pobytu cizinců neuvádí jako zvláštní důvod pro neudělení dlouhodobého víza či povolení k dlouhodobému pobytu a jeho prodloužení. Dlouhodobé vykonávání závislé činnosti mimo pracovněprávní vztah a bez pracovního povolení nebo zaměstnanecké karty, tedy výkon nelegální práce po dobu značně dlouhou, naplnil dle ministerstva existenci tzv. jiné závažné překážky pobytu žalobce na území. Žalobci bylo povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání - OSVČ naposledy prodlouženo s platností od 12. 2. 2018 do 11. 2. 2020, kdy nelegální práci v bistrech a herně vykonával po celou dobu naposledy povoleného pobytu a následně ještě v době tzv. fikce pobytu vzniklé na základě ust. § 47 odst. 4 zákona o pobytu cizinců až do května 2020. K vyjádření žalobce ministerstvo na str. 9 prvoinstančního rozhodnutí uvedlo, že charakter výdělečné činnosti, kterou žalobce vykonává či vykonával, nemůže přesněji popsat nikdo jiný než sám žalobce, což učinil při svém výslechu dne 23. 6. 2020. Dlouhodobý výkon závislé, nelegální, práce žalobce jeho výpověď prokázala bez jakýchkoli pochybností, proto by bylo nadbytečné k tomu vyslýchat bývalé či současné obchodní partnery žalobce.

29. Dále ministerstvo posuzovalo, zda důsledky zamítavého rozhodnutí budou přiměřené důvodu pro zamítnutí žádosti o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu a zda nebudou mít nepřiměřený dopad do soukromého a rodinného života žalobce (str. 9 a 10 prvoinstančního rozhodnutí). Vzalo přitom do úvahy na jedné straně dvanáctiletý pobyt žalobce na území od roku 2008 za účelem podnikání a na druhé straně neplnění tohoto účelu pobytu po celé období posledního povoleného pobytu (2 roky) a po stejnou dobu výkon nelegální práce žalobce, dále veškeré rodinné vazby žalobce v zemi původu (manželka, dcera, sourozenci), dále fakt, že převážnou část svého života žalobce strávil v zemi svého původu a v době pobytu na území rodinu ve Vietnamu navštěvoval (2x v roce 2018, 1x v roce 2019, 1x v roce 2020). Žalobce sice uvedl rozsáhlé sociální i ekonomické zázemí na území, avšak nijak blíže to neupřesnil. Ministerstvo mělo za to, že pokud má žalobce na území nějaké sociální vazby, primární rodinné vazby ve Vietnamu jsou silnější. Ministerstvo uvážilo i dobrý zdravotní stav žalobce, že nemá na území majetek, že zamítnutí žádosti znamená pouze neprodloužení dlouhodobého pobytu, nejedná se tedy o absolutní zákaz pobytu na území. Vazbu žalobce na Českou republiku mělo ministerstvo za čistě ekonomickou. Devětačtyřicetiletý žalobce je v produktivním věku, ekonomicky aktivní může být tedy i v domovské zemi a nic mu nebrání v návratu do země původu, kde má rodinné zázemí. Charakter činnosti není výlučně spjat s územím České republiky. V zájmu České republiky je, aby se na území České republiky zdržovali pouze cizinci, kteří splňují zákonem stanovené podmínky pro prodloužení pobytového oprávnění. V zájmu České republiky i samotných cizinců také je, aby dodržovali zákony a právní

předpisy platné pro území státu, pokud chtějí požívat jeho plné ochrany. V opačném případě musí nést pro ně nepříjemné následky a nemohou očekávat, že budou požívat výhod povolení pobytu.

30. V odvolání žalobce uplatnil námitky obdobné námitkám žalobním. Zejména argumentoval tím, že samotný výslech žalobce není dostatečným důkazem pro závěr o neplnění účelu pobytu a výkon nelegální práce, kdy ministerstvo se nevypořádalo s jeho důkazními návrhy na výslech bývalých a současných obchodních partnerů. Žalobce uvedl, že podnikal na základě smluv o dílo, nákladné pomůcky, náradí a prostory si pronajímal. Ministerstvo mělo vyzvat žalobce k prokázání plnění účelu pobytu a nezabývalo se tím, proč by měla nelegální práce představovat jinou závažnou překážku pobytu žalobce na území. Dále žalobce vytkl ministerstvu, že se nedostatečně vypořádalo s posouzením přiměřenosti prvoinstančního rozhodnutí, zejména poukázal na to, že ministerstvo pominulo stupeň ekonomické integrace žalobce na území, kdy rozhodnutí bude mít negativní dopad do ekonomické situace celé rodiny.
31. Žalovaná následně napadeným rozhodnutím prvoinstanční rozhodnutí potvrdila a odvolání žalobce zamítla. Své rozhodnutí odůvodnila žalovaná následovně. „Z výpovědi účastníka řízení uvedené do protokolu o výsledku č. j. OAM-40263-32/DP-2019 vyplývá, že se v průběhu předchozího povoleného pobytu nevěnoval výkonu podnikatelské činnosti jako OSVČ, což bylo účelem jeho pobytu, nýbrž výkonu závislé práce, když pracoval jako pomocná síla v bistrech v Karlových Varech a Kladně a jako obsluha v herně v Karlových Varech. V průběhu řízení správní orgán I. stupně obdržel sdělení ÚPČR, z něhož vyplývá, že účastník řízení nedisponuje a ani nedisponoval vydaným povolením k zaměstnání.“ V případě žádosti o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu je vyžadováno dlouhodobé a kontinuální plnění předmětného účelu. Přestože živností se rozumí soustavná činnost provozovaná samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost a za účelem dosažení zisku, činnost žalobce byla vykonávána ve vztahu nadřízenosti a podřízenosti, dle pokynů zaměstnavatelů a na základě osobního výkonu (viz str. 6 napadeného rozhodnutí). „Komise konstatuje, že z uvedeného je zřejmé, že činnost účastníka řízení, ať už v bistrech či v herně, nebyla ve smyslu § 2 zákona č. 455/1991 Sb. vykonávána samostatně, neboť sám neurčoval, jaká bude jeho pracovní doba, sám nerozhodoval, jakou činnost a jakým způsobem bude vykonávat. Nad veškerou činností účastníka řízení měli dohled provozní bister, restaurací či herny. Rovněž ze způsobu, jakým byl účastník řízení odměňován za provedenou práci, kdy dostával peníze na ruku převážně na konci měsíce, lze dovodit, že činnost účastníka řízení nebyla provozována samostatně a ani vlastním jménem. Z výpovědi účastníka řízení rovněž vyplývá, že nedisponuje vlastními pracovními potřebami, nýbrž těmi, které vždy obdržel od provozních podniků, ve kterých práci vykonával.“ (viz str. 6 napadeného rozhodnutí). „Vzhledem ke skutečnosti, že účastník řízení není držitelem povolení k dlouhodobému pobytu ve formě zaměstnanecké karty a ani nedisponuje povolením k zaměstnání vydaným příslušným úřadem práce, Komise ve shodě se správním orgánem I. stupně dospěla k závěru, že účastník řízení tak na území České republiky vykonává závislou práci bez povolení k zaměstnání, což je považováno za výkon nelegální práce ve smyslu § 5 písm. e) bodu 2. zákona č. 435/2004 Sb.“ (viz str. 8 napadeného rozhodnutí).
32. Vzhledem k žalobní námitce žalobce soud konstatuje, že napadené rozhodnutí netrpí vadami, v důsledku nichž by mohlo být považováno za nepřezkoumatelné. Z napadeného rozhodnutí je zřejmé, jak žalovaná o odvolání žalobce rozhodla, i proč tak učinila. Žalovaná v napadeném rozhodnutí nejprve shrnula jednotlivé odvolací

námítky žalobce a následně se také jednotlivými odvolacími námitkami zabývala, zdůvodnila své úvahy a předložila konkrétní ucelenou argumentaci oponující argumentaci žalobce. Zdejšímu soudu proto nic nebrání v tom, aby správnost úvah žalované věcně posoudil.

33. Především je nutno uvést, že z hlediska soudního přezkumu představují rozhodnutí správních orgánů obou stupňů jeden celek (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 12. října 2004, č. j. 5 Afs 16/2003-56).
34. Klíčovou spornou otázkou mezi účastníky řízení je evidentně neplnění účelu povoleného pobytu (po celou dobu posledního povoleného pobytu žalobce nevykonával podnikatelskou činnost, nýbrž činnost závislou) a nelegální práce žalobce od ledna 2018 do května 2020. Soud se proto zaměřil na to, jaká skutková zjištění správní orgány k tomu učinily a o co je opřely.
35. Podle správních orgánů činnost žalobce jako pomocná síla v bistrech v Karlových Varech a Kladně a jako obsluha herny v Karlových Varech ve výše uvedeném období byla závislou činností a nelegální prací, protože takto lze posoudit činnosti popsané samotným žalobcem v jeho výpovědi dne 23. 6. 2020 (viz výše citované str. 2 až 4, 6 a 7 prvoinstančního rozhodnutí a str. 6 až 8 napadeného rozhodnutí).
36. Soud konstatuje, že důkazní břemeno ve vztahu k neplnění účelu povoleného pobytu a k existenci závažné překážky pobytu na území spočívající v nelegální práci cizince nesly správní orgány. Soud pak při své přezkumné činnosti v mezích žalobních námitek hodnotil, za prvé zda správní orgán skutkově zjistil, jakou práci cizinec vykonával, za druhé zda obстоjí právní posouzení o závislém a nelegálním charakteru této práce, za třetí zda takto zjištěná nelegální práce je vzhledem ke konkrétním okolnostem případu závažnou překážkou pobytu cizince na území.
37. K **prvnímu okruhu žalobních námitek** stran nedostatečně zjištěného skutkového stavu správními orgány, které měly vyjít při svém skutkovém závěru o práci žalobce pouze z jediného výsledku žalobce, soud uvádí, že ho neshledal důvodným.
38. Soud vyšel z bodů 22 a 23 recentního rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 9. 2021, č. j. 5 Azs 243/2020 – 30, v němž kasační soud uvedl, že námitka postavená na tom, že správní orgány nezjistily skutkový stav věci bez důvodných pochyb, protože své skutkové závěry postavily na jediném výsledku žádajícího cizince, nemůže být důvodná. Výsledek účastníka řízení totiž představuje v souladu s § 169j zákona o pobytu cizinců přípustný důkaz (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 10. 2017, č. j. 6 Azs 302/2017 – 27). Dospěje-li správní orgán k závěru, že informace, které se dozvěděl při výsledku účastníka řízení, dostačují pro zamítnutí žádosti, nejedná se bez dalšího o vadný postup. Výsledek účastníka řízení tudíž může být v závislosti na dalších okolnostech případu dostačujícím podkladem pro rozhodnutí (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 4. 2020, č. j. 1 Azs 72/2020 – 38). Řízení o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu je současně řízením o žádosti, v němž je účastník řízení povinen tvrdit správnímu orgánu všechny skutečnosti významné pro rozhodnutí ve věci. Správním orgánům proto nelze klást k tíži, že při rozhodování vycházely právě z tvrzení stěžovatele, která uvedl při výsledku (srov. již citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 Azs 302/2017 – 27). Zdejší soud shrnuje, že tedy nelze vycházet z toho, že výpověď žádajícího cizince sama o sobě jako důkaz rozhodné skutečnosti nepostačuje. Jinými slovy, pokud výpověď podkladem pro

určitý skutkový závěr skýtá, jako jediný důkaz o takové rozhodné skutečnosti stačí.

39. Z bodu 14 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 3. ledna 2019, č. j. 4 Azs 350/2018-28, dále vyplynulo následující: „*Nejvyšší správní soud se neztotožnil se závěrem krajského soudu, že správní orgány nezjistily skutkový stav v dostatečném rozsahu. Podle Nejvyššího správního bylo přípustné, aby prvostupňový orgán vyšel při svých závěrech primárně z výpovědi žalobce samotného. Žalobce v průběhu řízení před prvostupňovým orgánem sám nenavrhoval žádné důkazy, nikterak nerozporoval svou výpověď (až na jednu výtku, kterou však prvostupňový orgán do protokolu uvedl), ani jakkoliv nezpochybňoval postup prvostupňového orgánu či svou výpověď samotnou. Žalobce se seznámil s podklady řízení a ani v návaznosti na to žádné námitky k těmto podkladům neuplatnil. Proto se jeví Nejvyššímu správnímu soudu jako nadbytečné, aby prvostupňový orgán musel provádět další dokazování v situaci, kdy sbíral výpověď žalobce za důvěryhodnou a neměl důvod její obsah jakkoliv zpochybňovat.*“ K takřka totožné situaci došlo i v nyní projednávaném případě. Správní orgán prvního stupně taktéž vyšel z výpovědi žalobce, když žalobce svou výpověď nijak konkrétně nerozporoval. Již ve vyjádření k podkladům pro vydání rozhodnutí ze dne 20. 10. 2020 si byl žalobce evidentně vědom toho, že plnění účelu pobytu a charakter práce tak, jak ho popsal ve své výpovědi, nemůže vést k vyhovění jeho žádosti. Žalobce již ve vyjádření k podkladům pro vydání rozhodnutí konstatoval, že dokumentem, který „*by mohl působit zmatečně*“ je protokol o jeho výsledku – závažnosti faktů, které z něj vyplývaly, si byl tedy nepochybně vědom. Nebylo na místě, aby ministerstvo žalobce k prokázání podnikání vyzývalo, protože provedené dokazování (výpověď žalobce) to vyvrátilo. Ministerstvo nebylo povinno předem informovat žalobce o právním hodnocení jeho případu a vyzývat ho, aby vyvracel skutečnost, kterou má ministerstvo za prokázanou, je-li na něm důkazní břemeno. Svým povinností ministerstvo učinilo zadost vzhledem k tomu, že žalobci poskytlo možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, které ostatně žalobce využil a vyrozuměl, že jde o charakter jím vykonávané práce. I kdyby byl teoreticky cizinec „zaskočen“ právním hodnocením ministerstva (což v tomto případě nebyl), měl by dostatek prostoru pro ochranu svých práv v odvolacím řízení. Nelze též přehlédnout, že i když nejpozději z prvoinstančního rozhodnutí žalobce zjistil, že ministerstvo mělo jeho výsledkem závislou (nelegální) činnost za prokázanou, jeho odvolací argumentace se nikterak nezměnila. Žalobce odkázal na placení daní a odvodů, své živnostenské oprávnění a smlouvu o dílo. Své podnikání proto žalobce osvědčoval tvrzením o placení daní a odvodů, existencí svého živnostenského oprávnění a smlouvy o dílo. Přitom všechny tyto skutečnosti (placení daní a odvodů, zápis ve veřejném rejstříku, existence smlouvy) jsou ryze formálního charakteru, aniž by byly s to *faktický* výkon podnikání, tedy výkon těch činností a úkonů, které mají charakter podnikání, z povahy věci osvědčit.
40. Zdejšímu soudu se proto jeví postup ministerstva jakožto správního orgánu prvního stupně, jež při zjišťování skutkového stavu vyšel z výpovědi žalobce, jako souladný s ust. § 3 správního řádu. Na podporu tohoto závěru lze odkázat i na charakter řízení o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu jako řízení zahajovaného na žádost, kde je důkazní povinnost účastníků řízení obecně silnější než v řízení zahajovaných z moci úřední (viz bod 16 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. ledna 2015, č. j. 8 As 41/2014-40). Jelikož tedy z výpovědi samotného žalobce vyplynulo, že žalobcem vykonávaná práce je činností závislou a nelegální prací, neměly správní orgány povinnost provádět další dokazování potvrzující již jednou takto

zjištěnou skutečnost, o níž nevznikly žádné pochybnosti a žalobce (konkrétní) obrysy případně takto existujících ani nenaznačil.

41. Soud tedy aprobejuje postup správních orgánů, které vzaly za pravdivá tvrzení žalobce v jeho výpovědi o tom, kde a jakou konkrétní činnost vykonával, a další dokazování neprováděly. Námitka nedostatečně zjištěného skutkového stavu tedy nebyla důvodná. Pokud žalobce argumentoval smlouvou o sdružení, šlo o námitku mimoběžnou, protože správní orgány podnikání žalobce od 20. 5. 2020 v bistru ve Staré Roli formou sdružení nijak nezpochybňovaly – námitka tedy mířila mimo důvody rozhodnutí. Uvedl-li žalobce v žalobě, že bylo jednoznačně prokázáno, že podnikal na základě smluv o dílo, nelze mu přisvědčit, protože žalobce žádné smlouvy o dílo nepředložil a k jejich existenci při svém výsledku nesdělil nic konkrétního. Nicméně, i kdyby je předložil či osvědčil jejich ústní uzavření, nemohly by zvrátit závěr o závislém charakteru práce žalobce, protože rozhodující je faktický stav a nikoli stav formálně-právní. Není rozhodné, jak žalobce svou výdělečnou aktivitu označoval či formálně vykazoval, ale co bylo její podstatou, jak činnost probíhala fakticky - v případě povolení k pobytu za účelem podnikání nestačí, aby byl cizinec pouze formálně zapsán do příslušných rejstříků, ale je třeba trvat na faktickém vykonávání podnikatelské činnosti (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 12. 2011, čj. 7 As 82/2011-81, nebo ze dne 24. 3. 2011, čj. 9 As 80/2010-200). V tomto směru soud odkazuje na vypořádání shodné odvolací námítky žalovanou v odstavci na str. 8 a 9 napadeného rozhodnutí a toto posouzení žalované aprobejuje. Ani argumentace tím, že šlo o jediný výsledek žalobce, nemůže být důvodná. Jak bylo již výše uvedeno, pokud určitý důkazní prostředek prokazovanou skutečnost osvědčí bez pochybností, není třeba zajišťovat k prokázání této skutečnosti důkazy další. Podle § 51 odst. 3 správního řádu ostatně platí, že je-li v souladu s požadavky § 3 správního řádu zjištěna skutečnost, která znemožňuje žádosti vyhovět, neprovádí správní orgán další dokazování a žádost zamítne. Pokud žalobce uváděl, že výsledek byl tlumočen z vietnamštiny a byl proveden bez přítomnosti právního zástupce, pak tyto údaje nemají žádný vliv na procesní použitelnost tohoto důkazního prostředku. Žádnou z žalobcem vymezených otázek ministerstva v odst. III žaloby nepovažuje soud za sugestivní, kdy žalobce nenaváděly tak, jak tvrdí žalobce v žalobě, na používání terminologie zákoníku práce. V případě výpovědi žalobce nešlo o žádné formulační či terminologické nuance, které by vedly k závěru o závislém charakteru činnosti žalobce a žalobce ostatně v žalobě ani neuvádí, která jeho konkrétní odpověď byla správními orgány chybně vyhodnocena a proč. Neznalost českého jazyka byla při výsledku vyřešena tlumočnickem a velikost znalosti žalobce českého právního systému nebyla při vyhodnocení výpovědi žalobce významná – ostatně opět žalobce konkrétně neuvedl, co řekl při své výpovědi nepřesně, jak jinak svou odpověď mínil a ustrnul na zcela obecné argumentaci bez vztahu ke konkrétní věci.
42. Odkaz žalobce na své legitimního očekávání z titulu rozhodnutí žalované ze dne 29. 6. 2016, č. j. MV-76243-6/SO-2016, nebyl důvodný. Jednak žalobce nedoložil, že by šlo o dlouhodobou a ustálenou praxi žalované, aktuální v době vydání napadeného rozhodnutí, jednak šlo podle obsahu citace v žalobě o aktuální neplnění účelu pobytu podle ust. § 37 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, tedy situaci právně odlišnou od řešené věci, ale jde nepochybně i o skutkově odlišný případ, protože podle obsahu citace v žalobě ve výpovědi tamní cizinec poskytl jen obecné odpovědi, které se nedotýkaly konkrétních právních vztahů. Z těchto důvodů ani nemohlo odkazované

rozhodnutí žalované založit její rozhodovací praxi relevantní ve vztahu k případu žalobce. Dále soud odkazuje na vypořádání shodné odvolací námítky žalovanou v odst. 9 napadeného rozhodnutí a toto posouzení žalované aprobejuje.

43. Pokud žalobce v žalobě odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 2. 2014, č. j. 6 Ads 46/2013-35, ten nijak nevyvrací skutkové a právní závěry žalované a nevede k žalobnímu tvrzení, že konkrétním výsledkem žalobce nebyla bez důvodných pochybností prokázána závislá činnost žalobce. Totéž lze uvést k žalobcovu odkazu na rozsudek zdejšího soudu ze dne 28. 11. 2014, č. j. 30 A 18/2014-80. Soud aprobejuje vypořádání shodné odvolací námítky žalovanou v odst. 9 napadeného rozhodnutí.
44. Ani **druhý okruh žalobních námitek** nebyl důvodný.
45. Otázka, zda správní orgány mohou v pobytových věcech cizinců samostatně posuzovat, zda cizinci konají závislou či nelegální práci podle ust. § 57 odst. 1 písm. c) správního řádu, byla již vyřešena ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu: Ač nejsou správní orgány věcně příslušné k řízení o přestupku spočívajícím ve výkonu nelegální práce, mohou pro účely řízení o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu posuzovat, zda činnost cizince naplňuje znaky závislé práce. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 4. 7. 2019, č. j. 6 Azs 373/2018 - 30: *„Při posuzování otázky, zda cizinec plní účel povoleného pobytu, je správní orgán rozhodující ve věcech pobytu cizinců oprávněn sám hodnotit charakter vykonávané výdělečné činnosti cizince (podnikání nebo závislá práce) a činit si o této otázce vlastní úsudek bez nutnosti obracet se dle § 57 odst. 1 písm. a) správního řádu s podnětem k zahájení řízení na příslušný správní orgán rozhodující ve věcech zaměstnanosti.“* Správní orgány mohou též vyslovit, že se jednalo o nelegální práci. Pokud může správní orgán posoudit, zda se jedná o závislou práci, posuzuje rovněž, zda se jedná o práci legální, neboť jakákoliv závislá práce vykonávaná mimo pracovní poměr nebo cizincem bez povolení je prací nelegální [srov. § 5 písm. e) zákona o zaměstnanosti]. Správní orgány se zabývají toliko naplněním znaků závislé práce vykonávané cizincem bez příslušného povolení, což naplňuje definiční znaky nelegální práce – naopak se nezabývají odpovědností za přestupek. Jinými slovy, správní orgány konstatují naplnění znaků nelegální práce podle § 5 písm. e) zákona o zaměstnanosti, nikoliv spáchání přestupku výkonu nelegální práce podle § 139 odst. 1 písm. c) zákona o zaměstnanosti. Nejedná se tedy o předběžnou otázku spáchání přestupku, o níž by si správní orgány podle § 57 odst. 1 písm. c) správního řádu nebyly oprávněny učinit vlastní úsudek (viz body 31 a 32 rozsudku ze dne 20. 9. 2021, č. j. 5 Azs 243/2020 - 30). Žalobní námitka je tudíž nedůvodná.
46. Žalobce namítl, že závěr správních orgánů o absenci znaku samostatnosti a výkonu činnosti na vlastní odpovědnost vylučuje tvrzení žalobce při jeho výsledku, kdy uvedl, že v bistro pracoval bez pracovní smlouvy na základě smlouvy o dílo. Jak bylo výše uvedeno, jednak žalobce žádnou smlouvu o dílo nepředložil, ani k jejímu obsahu ničeho nesdělil (s kým a na čem se žalobce smlouvou dohodl). I kdyby však náležitosti smlouvy o dílo byly osvědčeny, nemohly by zpochybnit závěr o závislé práci žalobce, protože pro posouzení charakteru práce je rozhodující její faktický obsah (co, pro koho, kde, kdy, s čím a za co se to *ve skutečnosti* dělá, kdo to kontroluje a řídí atp.).
47. Jelikož dále v rámci tohoto okruhu žalobních námitek žalobce uváděl k jím vykonávaným činnostem určité skutečnosti, zkoumal soud, zda je žalobce uvedl i ve svém odvolání proti prvoinstančnímu rozhodnutí, protože jen v takovém případě mohla žalovaná pochybit při jejích posouzení (z dokladů založených ve správním spisu

žádné skutečnosti ke konkrétní náplni činností žalobce kromě jeho výsledku nevyplývaly).

48. V odvolání žalobce odkázal na své živnostenské oprávnění a smlouvu o dílo. Dále uváděl obecná tvrzení o své činnosti (že šlo o činnost samostatnou apod.). Pak sdělil, že obsah a objem práce byl stanovován na základě smlouvy o dílo a že dílenský prostor, nákladné pomůcky a nářadí si pronajímal. Při procesu výroby postupoval nikoli na základě pokynů objednatele, výsledkem činnosti bylo dílo, objednatel jen na konci dne zkontroloval kvalitu zhotovených výrobků a jejich množství, kdy do podniků docházel žalobce nepravidelně podle svého vlastního uvážení a nebyla mu určována docházka.
49. Pokud v žalobě žalobce uvedl, že předmět smlouvy o dílo byl určen spíše obecně, aby umožňoval pružně reagovat na potřeby koncového zákazníka, pak nic takového ve správním řízení netvrdil. Nadto jde o naprosto obecnou (nadto neprokázanou) argumentaci, která neumožňuje zaujetí stanoviska k její důvodnosti. Totéž lze uvést k žalobnímu tvrzení, že se na počátku dne na žalobce obrátil na zástupce objednatele a společnou dohodou určili množství subdodávky, které je třeba daný den zhotovit, a že žalobce pracoval samostatně a ve vztahu k objednatelům nikdy nevystupoval ve vztahu podřízenosti. Stejně obecné bylo i žalobní tvrzení, že provedl-li žalobce dílo vadně, odpovídal za to osobně a cena za vadný kus mu nebyla vyplacena. K tomu soud dodává, že i zaměstnanec odpovídá podle ust. § 250 zákoníku práce za škodu, kterou zaměstnavateli způsobil zaviněným porušením povinností při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním, tudíž tato argumentace z povahy věci nemůže vyvrátit závěr o závislém charakteru práce žalobce. Proto odkaz žalobce na část jeho výpovědi, že za odvedenou práci odpovídal hlavně sám a byl pod dohledem provozního bistra, nikterak skutkový závěr správních orgánů o závislé práci žalobce nezpochybňuje.
50. Dále žalobce v žalobě obecně uvedl, že výsledkem jeho činnosti bylo dílo, při procesu výroby postupoval žalobce dle svého odborného uvážení a dle objednávky, ze strany objednatele mu v tomto směru nebyly udělovány další pokyny, pouze byla ke konci dne při převzetí díla zkontrolována objednatel kvalita provedeného díla a jeho množství. Jde o natolik obecnou a neprokázanou argumentaci, že nemůže zpochybnit skutkové závěry správních orgánů o charakteru práce žalobce. Opět lze dodat, že i takový popis činností žalobce může být se závěrem o závislé práci žalobce v souladu – výsledkem činnosti zaměstnance je často hmotný produkt (například pokrm vytvořený kuchařem), i zaměstnanci při práci nemusí být udělovány další pokyny, též zaměstnanci je kontrolován výsledek jeho práce. Žalobcem obecně tvrzená koordinace jeho činnosti s objednatel též nemůže mít vliv na závěr o charakteru práce žalobce.
51. Žalobce dále v žalobě namítl, že žalobce telefonicky informoval zástupce objednatele o své nepřítomnosti den předem pouze v zájmu zachování dobrých obchodních vztahů, že ze strany objednatele nedocházelo k určování dovolené a že způsob vystavování faktur odpovídal postavení žalobce jakožto subdodavatele - faktury připravoval objednatel až při zohlednění fakturace koncovému zákazníkovi. Všechna tato (neprokázaná) tvrzení však žalobce ve svém odvolání neuvedl, a proto napadené rozhodnutí nemůže trpět nezákonností z důvodu, že se s nimi nevypořádalo.
52. Dále žalobce namítl, že mu nebyla ze strany objednatele určována docházka a žalobce podle svého uvážení pracoval nepravidelně. Opět jde o naprosto obecné tvrzení, které pro svou obecnost závěr o závislé práci žalobce nevyklučuje. Totiž i v případech, kdy

zaměstnavatel zaměstnanci neurčí, přesně od kdy do kdy musí práci vykonat (např. pružná pracovní doba, home office, či dle ust. § 74 odst. 2 zákoníku práce všechny dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr), jde o závislou práci.

53. S obecným východiskem, že pronájem nástrojů na základě řádně uzavřené smlouvy o nájmu části nemovitosti a nájmu věcí movitých je legitimním způsobem obchodní spolupráce, může soud souhlasit, ale nemá to vliv na posouzení důvodnosti žaloby. Soud připomíná, že žalobce žádnou nájemní smlouvu ve správním řízení nepředložil, ani netvrdil, s kým a na co ji konkrétně uzavřel. Soudu není zřejmé, zda se tato pasáž žaloby týká případu žalobce, kdy je zde v situaci zjištěné práce pomocné síly v bistrech a herně argumentováno „dílenským prostorem“, „nářadím“, „ochranným sklem“, „helmou“ a „čtecí kartou“.
54. Zde soud připomíná, že sám žalobce ve své výpovědi uvedl, že v době předchozího povoleného pobytu vykonával práci pomocné síly v různých bistrech a práci obsluhy v herně. Pokud jde o práci v bistrech, vypověděl, že pracoval brigádně a pod dohledem provozního dělal, co po něm majitel restaurace nebo bistra chtěl, třeba krájel suroviny. Pokud jde o práci v herně, provozní herny žalobci vždy zavola, když ho potřebovali, žalobce obsluhoval automaty, čistil je, prodával nápoje a tržbu předával provoznímu - provozní mu na začátku pracovní doby určil, co měl v herně uklidit, udělat a po skončení práce od žalobce provozní hernu převzal. K práci v bistrech i herně žalobce uvedl, že i uklízel, byl pravidelně vyplácen tak, že majiteli podepsal potvrzení o převzetí výplaty a všechny věci potřebné pro práci mu poskytl provozní.
55. Z údajů uvedených žalobcem při výpovědi vyplývá, že jde o závislou práci. Správné orgány správně s odkazem na konkrétní odpovědi žalobce při jeho výsledku vyhodnotily, že zaměstnavatelé přidělovali žalobci konkrétní práci a žalobce ji vykonával osobně v podřízeném postavení podle jejich pokynů a za jejich dohledu, užíval k práci vybavení bister či herny a prodával nápoje herny zákazníkům herny, tudíž vystupoval nikoli svým jménem, ale jménem zaměstnavatelů (str. 3 prvoinstančního rozhodnutí), že práci nesamostatně vykonával vždy pro jednoho zaměstnavatele za měsíční odměnu způsobem určeným zaměstnavatelem (str. 4 prvoinstančního rozhodnutí), že činnost žalobce nebyla samostatná, protože žalobce neurčoval, jaká bude jeho pracovní doba, jakou činnost a jakým způsobem bude vykonávat, kdy pracoval s pracovními prostředky zaměstnavatelů pod dohledem provozních a byl odměňován v hotovosti zpravidla na konci měsíce (str. 6 a 7 napadeného rozhodnutí). Soud podotýká, že žalobce žádné ze svých naprosto konkrétních tvrzení nespороval a ani nespороval žádnými konkrétními argumenty skutkové právní závěry správních orgánů o podmínkách práce žalobce. Pro dokreslení lze ještě dodat, že sám žalobce vypověděl, že v herně prodával nápoje zákazníkům a vzniklou tržbu předával provoznímu, tudíž stěží lze uvažovat o tom, že žalobce vykonával činnost samostatně vlastním jménem. Dále soud poukazuje na to, že žalobce vypověděl, že podkladem pro zpracování jeho daňových přiznání byly toliko potvrzení o převzetí odměn od provozních a brigádní smlouvy, o žádných smlouvách o dílo ani nájemních smlouvách se nezmiňoval.
56. Na základě právě uvedeného je zcela evidentní, že činnost žalobce nelze považovat za podnikání, neboť nesplňuje nejméně dva ze základních znaků: samostatný výkon činnosti vlastním jménem. Pracovní aktivita žalobce fakticky nepředstavovala činnost vykazující všechny podstatné rysy podnikání. V projednávané věci je patrné, že žalobce

byl povinen v mnoha aspektech výkonu své činnosti dbát pokynů třetích osob (provozů). Pracoval pouze pro jednoho „zákazníka“, nemohl si určit obsah své činnosti a práci vykonával podle časových potřeb zaměstnavatele. Jeho pracovní život byl fakticky řízen zaměstnavatelem vystupujícím vůči němu v nadřazeném postavení. Proto jsou naplněny znaky závislé práce (podřízená pozice, osobní výkon práce jménem zaměstnavatele, podle jeho pokynů). Vzhledem k tomu, že žalobce nerozporuje naplnění jednotlivých znaků závislé práce, ale pouze v obecné rovině zdůrazňuje své přesvědčení, že samostatně podnikal, není nutno se k jednotlivým znakům podrobněji vyjadřovat.

57. **Třetí okruh žalobních námitek** též nebyl důvodný.
58. Žalovaná na str. 8 napadeného rozhodnutí aprobovala závěr ministerstva, že porušení právních předpisů výkonem zjištěné nelegální práce žalobcem je natolik intenzivní, že ho lze podřadit po pojem *jiná závažná překážka pobytu cizince na území*. Ministerstvo na str. 7 prvoinstančního rozhodnutí uvedlo, že žalobce od ledna 2018 do května 2020 vykonával nelegální práci, čímž porušil právní předpisy zákona o zaměstnanosti. Dále se na str. 7 až 8 prvoinstančního rozhodnutí ministerstvo podrobně zabývalo výkladem pojmu *jiná závažná překážka pobytu cizince na území* a dospělo k závěru, že dlouhodobý (přes dva roky trvající) výkon nelegální práce takovou překážkou je.
59. Žalobce s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2019, č. j. 4 Azs 95/2019-36, a rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 26. 3. 2020, č. j. 50 A 69/2019 – 44, namítl, že výkon nelegální práce nezakládá sám o sobě jinou závažnou překážku pobytu cizince na území ve smyslu ust. § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců. K této argumentaci žalobce soud uvádí, že z prvoinstančního a napadeného rozhodnutí nevyplývá, že by správní orgány měly nelegální práci žalobce *samu o sobě* za jinou závažnou překážku pobytu, protože logicky odůvodnily, že k tomuto závěru došly nejen z důvodu zjištění faktu, že žalobce nelegálně pracoval, ale proto, že toto porušování právních předpisů na úseku zaměstnanosti žalobcem trvalo déle než po celou dobu dvouletého naposledy povoleného pobytu žalobce. Nikoli jen nelegální práce sama o sobě, ale její dlouhodobost, byla důvodem pro závěr o naplnění jiné závažné překážky pobytu. Jinými slovy, žalobcova argumentace polemizuje s něčím, co nebyl důvod napadeného rozhodnutí, tudíž je mimoběžná.
60. Podle žalobce rozhodnutí správního orgánu I. stupně mělo být zrušeno také pro jeho nepřezkoumatelnost, neboť se správní orgán I. stupně dostatečně nevypořádal s otázkou závažnosti potenciálního výkonu nelegální práce žalobcem. Námitce nelze přisvědčit, protože posouzení ministerstva této otázky (srov. str. 8 prvoinstančního rozhodnutí a předchozí odstavec) je srozumitelné i logické.
61. Soud dodává, že z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že konkrétní okolností v případě zjištěné nelegální práce ovlivňující intenzitu porušení pravidel o zaměstnanosti, resp. intenzitu porušení veřejného zájmu na ochraně pracovního trhu, které by zakládaly jinou závažnou překážkou pobytu cizince na území, může být fakt, zda byla nelegální práce vykonávána dlouhodobě, přičemž doba nejméně dvou let byla kasačním soudem opakovaně shledána dostatečnou (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2020, č. j. 1 Azs 23/2020 – 36, nebo ze dne 9. 10. 2019, č. j. 10 Azs 250/2019 – 25. nebo ze dne 21. 10. 2020, č. j. 6 Azs 275/2019 – 45). Ministerstvo na str. 8 prvoinstančního rozhodnutí vysvětlilo, že k závěru o jiné závažné překážce pobytu žalobce na území dospělo na základě více než

dvouleté dlouhodobé nelegální práce žalobce. Posouzení ministerstvem tedy odpovídá judikatuře Nejvyššího správního soudu. Zdejší soud dodává, že odkaz žalobce na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 26. 6. 2013, č. j. 9 A 66/2010-50, není případný, protože ten se podle citované pasáže vůbec netýkal nelegální práce. Rovněž soudu není zřejmá logika argumentace tímto rozsudkem, protože podle něj neplnění účelu posledně povoleného pobytu po převážnou dobu je nutno považovat za jinou závažnou překážku pobytu cizince na území – čím tedy rozsudek podporuje žalobní návrh, není zřejmé (bez ohledu na to, že do 14. 8. 2017, kdy byl vydán žalobcem citovaný rozsudek, ust. § 37 odst. 2 písm. g) zákona o pobytu cizinců v nynějším znění neexistovalo).

62. Pokud žalobce poukazoval na to, že na území žije již 12 let, že od svého příjezdu vždy podnikal a že nelegální práce měla trvat od začátku roku 2018 až do 20. 5. 2020, není zřejmá logika následné argumentace, že proto doba nelegální práce nebyla správními orgány vůbec vzata v potaz. Správní orgány jednoznačně dobu nelegální práce žalobce v potaz vzaly, protože ji posoudily jako dlouhou natolik, že založila závažnou překážku pobytu žalobce na území. Ačkoli to z obsahu námítky není zcela zřejmé: Mířil-li žalobce k tomu, že správní orgány měly poměřit dobu dosavadního pobytu žalobce na území se zjištěnou dobou nelegální práce, pak takovou námítku ve správním řízení nevznesl, čili žalovaná nemohla v napadeném rozhodnutí pochybit při jejím posouzení.
63. Soud **čtvrtému okruhu žalobních námitek** nepřisvědčil.
64. Úvahy správních orgánů o přiměřenosti dopadu rozhodnutí do žalobcova rodinného a soukromého života považuje soud za přezkoumatelné a dostatečné.
65. Soud předznamenává, že ministerstvo přiměřenost rozhodnutí posuzovalo na str. 9 a 10 prvoinstančního rozhodnutí, kdy vzalo do úvahy dvanáctiletý pobyt žalobce na území od roku 2008 za účelem podnikání, neplnění tohoto účelu pobytu po celé období posledního povoleného pobytu (2 roky) a dlouhodobý výkon nelegální práce žalobce, dále veškeré rodinné vazby žalobce v zemi původu (manželka, dcera, sourozenci), dále fakt, že převážnou část svého života žalobce strávil v zemi svého původu a v době pobytu na území rodinu ve Vietnamu navštěvoval (2x v roce 2018, 1x v roce 2019, 1x v roce 2020). Ministerstvo uvážilo i dobrý zdravotní stav žalobce, že nemá na území majetek, že zamítnutí žádosti znamená pouze neprodloužení dlouhodobého pobytu, nejedná se tedy o absolutní zákaz pobytu na území. Tyto skutečnosti ministerstvo poměřilo a dospělo k závěru o přiměřenosti rozhodnutí s odůvodněním, že pokud má žalobce na území nějaké (netvrzené a nezjištěné) sociální vazby, nejspíše ekonomické, pak primární rodinné vazby žalobce ve Vietnamu jsou silnější. Devětačtyřicetiletý žalobce je v produktivním věku, ekonomicky aktivní v tomtéž oboru může být tedy i v domovské zemi a nic mu nebrání v návratu do země původu, kde má rodinné zázemí.
66. V odvolání žalobce kromě obecné argumentace uvedl, že ministerstvo mělo přihlídnout ke stupni ekonomické integrace žalobce na území, kdy žalobce materiálně zajišťuje sebe i rodinné příslušníky ve Vietnamu, tudíž rozhodnutí vede k negativnímu zásahu do ekonomické situace celé rodiny.
67. Žalovaná na str. 11 a 12 napadeného rozhodnutí vysvětlila, že na území České republiky nepobývá žádný z rodinných příslušníků žalobce, přičemž manželka a již dospělá dcera žijí na území Vietnamské socialistické republiky, tudíž zásah do

rodinného života je vyloučen. S ohledem na pobyt rodinných příslušníků na území Vietnamské socialistické republiky nemohlo dojít k zpretrhání vazeb s domovským státem. Vzhledem k důvodům zamítnutí žádosti je rozhodnutí přiměřené. Žalovaná poukázala na to, že žalobce ničeho konkrétního k přiměřenosti netvrdil.

68. Právě popsaným obsahem prvoinstančního a napadeného rozhodnutí je vyvrácena žalobní námitka, že správní orgány v rozporu s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2016, č. j. 1 Azs 81/2016-33, nevymezily zájmy žalobce a zájmy veřejné a tyto nepoměřily, kdy opak je pravdou.
69. Soud ponechává stranou obecné námitky v žalobě, že správní orgány nezjistily možné dopady napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce a že se dostatečně přezkoumatelně nevypořádaly s otázkou přiměřenosti dopadů napadeného rozhodnutí ve smyslu ust. § 174a zákona o pobytu cizinců, protože nezhodily ani minimálně všechny v tomto zákonném ustanovení uvedené hlediska, a že pokud by žalobce musel opustit území, utrpěl by újmu v oblasti svého rodinného, ekonomického a sociálního života. Všechny tyto námitky totiž neobsahovaly konkrétní tvrzení o tom, jaké konkrétní dopady nebyly správními orgány zjišťovány a vypořádávány, které posuzovány podle žalobce býti měly, a absence jejich posouzení vedla k nezákonnosti napadeného rozhodnutí. Jinými slovy, i pokud by správní orgány něco objektivně pominuly, nemohla tato vada atakovat zákonnost napadeného rozhodnutí a nemohlo jít o opodstatněnou žalobní námitku, protože žalobce neuvedl, co konkrétně měly pominout. K ust. § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců: *„Jak však uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 26. 2. 2014, č. j. 8 As 109/2013 - 34: „Správní orgán nemusí všech jedenáct kritérií v rozhodnutí výslovně vyjmenovávat. Je však třeba trvat na požadavku, aby z rozhodnutí bylo zřejmé, že ve vztahu k nim činil skutková zjištění a posuzoval je. To na druhou stranu neznamená, že by bylo třeba u některých kritérií předjímat jejich případný dopad na rozhodnutí. Cizinec může být např. ve věku, který sám o sobě nedává jakýkoli důvod považovat správní rozhodnutí právě proto za specifické. Sám rovněž ve správním řízení nesdělí žádné specifické skutečnosti ohledně vlastního věku. Není pak žádného důvodu považovat správní rozhodnutí za nezákonné jenom proto, že správní orgán výslovně neuvedl, že kritérium k věku cizince nebylo v řízení zjištěno nic, co by bylo třeba samostatně hodnotit.“ (viz bod 36 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 9. 2021, č. j. 5 Azs 243/2020 – 30).*
70. Soudu není srozumitelná námitka, že správní orgány se sice zabývaly otázkou existence rodinných vztahů žalobce, ale nikoli již reálnými dopady napadeného rozhodnutí do jeho rodinného a soukromého života. Žalobce totiž pominul, že, jak je výše uvedeno, správní orgány ve svých rozhodnutích uvedly, že rodinné vazby žalobce nebudou rozhodnutím dotčeny, protože rodina žalobce žije v domovském státě, a ekonomické dopady (žalobce tvrzená a neprokázaná materiální pomoc určeným rodinným příslušníkům) mohou být vyřešeny vzhledem k věku a zdravotnímu stavu žalobce výdělečnou činností žalobce v domovském státě. Tyto úvahy jsou srozumitelné a logické. Námitka, že správní orgány pominuly negativní dopad rozhodnutí spočívající v zániku možnosti materiálně zabezpečovat rodinné příslušníky žalobce výdělečnou činností na území, tedy nebyla pravdivá. Soud poukazuje na to, že již ministerstvo v prvoinstančním rozhodnutí uvedlo, že žalobce sice uvedl rozsáhlé sociální i ekonomické zázemí na území, avšak nijak blíže to neupřesnil.
71. Pokud žalobce v žalobě argumentoval tím, že jeho vazby v zemi původu velmi utrpěly

v důsledku dlouhého odloučení od jeho blízkých a absence osobního kontaktu s nimi, pak takovou argumentaci ve správním řízení vůbec neuplatnil, kdy proti závěru ministerstva o tom, že jeho rodinné vazby nemohly být zpřetrhány, nijak v odvolání nebrojil.

72. Námitku, že sociální vazby žalobce na území, k nimž měly správní orgány přihlížet a které spočívají v tom, že žalobce od 20. 5. 2020 podniká v oboru hostinské činnosti na základě smlouvy o sdružení s dvěma partnery v bistru na adrese T. ve S. R., žalobce ve správním řízení neuplatnil. Z obsahu správních rozhodnutí je však zřejmé, že tuto vazbu na ČR správní orgány nezpochybňovaly, ale měly ji z povahy za ekonomickou, když nic jiného z obsahu spisu nevyplývalo.
73. Žalobce ve své výpovědi tvrdil, že jeho dospělá dcera žije a studuje ve Vietnamu (srov. str. 6 protokolu o výsledku) a proti tomu odpovídajícímu zjištění ministerstva v prvoinstančním rozhodnutí nijak nebrojil. V doplnění žaloby ze dne 18. 3. 2021 však žalobce uvedl, že jeho dospělá dcera studuje v Německu a je finančně plně závislá na příjmech žalobce z podnikání, ač podle listin předložených žalobcem (čl. 23 až 25 soudního spisu, které byly provedeny při jednání soudu k důkazu) zde začala bydlet a studovat již před vydáním prvoinstančního rozhodnutí. Správní orgány tedy pobyt a studium dcery v SRN nepominuly, protože žalobce jim je nesdělil (naopak při svém výsledku sdělil, že dcera žije ve Vietnamu), ač mohl, a proto nemohla tato vada vzhledem k ust. § 75 odst. 1 s. ř. s. atakovat zákonnost napadeného rozhodnutí.
74. Poslední tvrzením žalobce v žalobě bylo, že navrhoval své ekonomické a sociální vazby žalobce prokázat výsledkem svých současných obchodních partnerů.
75. *„Míní-li účastník řízení navrhnout výsledek svědka, musí jej přesně označit a zásadně též uvést, co má být jeho výpovědí prokázáno. Výsledek svědka je totiž důkazem sloužícím k prokázání skutkového tvrzení. Svědek může vypovídat o tom, co vnímal svými smysly, a potvrdit tak konkrétní skutková tvrzení. Povinnost uvést skutkové tvrzení, které má být prokázáno, před provedením důkazu přitom v žádném případě nelze bagatelizovat – správní orgány neprovádí veškeré navržené důkazy, ale pouze ty, které jsou s to prokázat tvrzenou skutečnost, která s věcí souvisí a netýká se otázky, o níž už je skutkový stav zjištěn dostatečně. Provést toto předběžné posouzení o (ne)provedení důkazu by bylo zcela nemožné, kdyby mohl účastník řízení navrhnout svědka, aniž by bylo zřejmé, co má konkrétně prokazovat. Domnívá-li se stěžovatel, že bylo zřejmé, že mají důkazy směřovat k prokázání jednotlivých znaků konkrétní podnikatelské činnosti, pak je ho třeba upozornit, že svědek nemůže „prokázat“ právní hodnocení, ale pouze určitou skutečnost, která je pro právní hodnocení rozhodná. Žádné konkrétní skutkové tvrzení, z něhož by bylo myslitelné dovodit naplnění některého ze znaků podnikatelské činnosti, však stěžovatel neučinil.“* (viz bod 28 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 9. 2021, č. j. 5 Azs 243/2020 – 30).
76. Soud ověřil, že ve vyjádření k podkladům rozhodnutí žalobce navrhl k důkazu výsledek jeho současných obchodních partnerů, že plní účel pobytu a vykonává podnikatelskou činnost na základě smlouvy o sdružení.
77. K tomu ministerstvo na str. 9 prvoinstančního rozhodnutí uvedlo, že charakter výdělečné činnosti, kterou žalobce vykonává či vykonával, nemůže přesněji popsat nikdo jiný než sám žalobce, což učinil při svém výsledku dne 23. 6. 2020. Dlouhodobý výkon závislé, nelegální, práce žalobce jeho výpověď prokázala bez jakýchkoli pochybností, proto by bylo nadbytečné k tomu vyslýchat bývalé či současné obchodní partnery žalobce.
78. V odvolání žalobce uvedl, že se ministerstvo s tímto jeho důkazním návrhem

nevypořádalo.

79. Žalovaná na str. 10 napadeného rozhodnutí uvedla, že ministerstvo výsledkem žalobce dostatečně zjistilo charakter jím vykonávané práce a na takto zjištěném stavu by dodatečné výsledky obchodních partnerů účastníka řízení již nic nezměnily.
80. Z výše uvedeného vyplývá, že v průběhu správního řízení se žalobce domáhal provedení výsledku současných obchodních partnerů k tomu, zda plní účel pobytu a podniká s nimi. Ministerstvo důkazní návrh odmítlo a odůvodnilo proč. V odvolání žalobce uvedl, že se mu odůvodnění odmítnutí důkazního návrhu nedostalo. Žalovaná v napadeném rozhodnutí odůvodnila odmítnutí důkazního návrhu znovu.
81. Především je nutno uvést, že žalobce nikdy v průběhu správního řízení nenavrhoval vyslechnout své současné obchodní partnery ke svým sociálním a ekonomickým vazbám na území, ale vždy k plnění účelu svého pobytu výkonem podnikání. Dále z žaloby nevyplyvá, zda žalobce správním orgánům vytýká, že navržené důkazy neprovedly, příp. proč by tato vada měla vést k nezákonnosti napadeného rozhodnutí. Přitom odvolací námitka, že důkazní návrh nebyl prvoinstančním rozhodnutím vypořádán, nebyla důvodná. To vše za situace, kdy žádné konkrétní sociální a ekonomické vazby žalobce netvrdil a netvrdí a neuvedl ani, jaké skutečnosti by měly být svědeckými výpověďmi prokázány, aby mohlo být posouzeno, zda jde o skutečnosti jednak relevantní a jednak neprokazatelné jinak. Námitka tedy nemůže být důvodná.
82. Soud obiter dictum dodává, že správní orgány nejsou povinny vyslýchat osoby ze subjektů, pro něž cizinec vykonával nelegální práci, aby zjistil dostatečně skutkový stav, pokud již byl již na základě výpovědi cizince zjištěn dostatečně (viz bod 26 Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 9. 2021, č. j. 5 Azs 243/2020 – 30). V případě řešení Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 20. 9. 2021, č. j. 5 Azs 243/2020 – 30, kasační soud uvedl, že pokud cizinec tvrdí pevné sociokulturní vazby na Českou republiku, musí je dostatečně specifikovat jakožto relevantní informaci potřebnou k posouzení přiměřenosti rozhodnutí. Pokud tak neučiní, nelze správním orgánům vyčítat, že těžiště vazeb shledaly v souladu s cizincovými tvrzeními v zemi původu, aniž by z vlastní iniciativy zjišťovaly další okolnosti. *„V řízení před správními soudy stěžovatel zdůrazňoval, že v zemi původu nemá majetek ani zdroj obživy a má minimální šanci získat tam zaměstnání. Nijak však nedoložil, že by si v zemi původu obživu nebyl schopen zajistit. Jen stěží lze přijmout argument, že stěžovatel nemůže vycestovat z České republiky, neboť zde má zdroj obživy, když jediným tímto zdrojem je výkon nelegální práce.“* (viz bod 37 a 38 tohoto rozsudku).
83. Soud tedy neshledal žádný z žalobcem uplatněných žalobních bodů důvodným, a proto žalobu podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

VII.

Náklady řízení

84. Podle ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. by měla právo na náhradu nákladů řízení žalovaná, která měla ve věci plný úspěch. Jelikož se žalovaná při jednání soudu práva na náhradu nákladů řízení výslovně vzdala, rozhodl soud, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 19. listopadu 2021

Mgr. Jaroslav Škopek v.r.
předseda senátu